Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Wałbrzychu, Oddział Laboratoryjny
ul. Armii Krajowej 35c, 58-302 Wałbrzych
Tel. 746679221, e-mail: psse.walbrzych@sanapid.gov.pl

WYKAZ BADAŃ z dnia 05.11.2026r.

wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym
w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wałbrzychu

Lp.	Badana cecha	Dokument odniesienia	Zakres oznaczania	Przedmiot badań / wyrób
Laboratorium Badań i Analiz Chemicznych				
Pobieranie próbek i badania wykonywane w miejscu pobrania próbki				
1.	Pobieranie próbek wody Temperatura wody	PN-ISO 5667-5:2017-10 [1)] PN-77/C-04584 [1,2)]	do badań fizycznych i chemicznych (4,0-80) ˚C	Woda, woda do spożycia przez ludzi
2.	Stężenie chloru wolnego	PN-EN ISO 7393-2:2018-04 Metoda spektrofotometryczna [1)]	(0,09-1,8) mg/l	Woda, woda do spożycia przez ludzi
3.	Stężenie chloru ogólnego	PN-EN ISO 7393-2:2018-04 Metoda spektrofotometryczna [1)]	(0,09-1,8) mg/l	Woda, woda do spożycia przez ludzi
4.	Stężenie chloramin/ chloru związanego	PN-EN ISO 7393-2:2018-04 Metoda spektrofotometryczna [1)]	z obliczeń	Woda, woda do spożycia przez ludzi
Badania wody				
1.	Mętność	PN-EN ISO 7027-1:2016-09 Metoda nefelometryczna **Metoda akredytowana**	(0,10 – 40) NTU	Woda (w tym woda na pływalniach), woda do spożycia przez ludzi
2.	Barwa	PN-EN ISO 7887:2012 pkt 7 Metoda wizualna **Metoda akredytowana**	(5 – 70) mg/l Pt	Woda, woda do spożycia przez ludzi
3.	Zapach (liczba progowa zapachu TON)	PN-EN 1622:2006 Metoda uproszczona, parzysta, wybór niewymuszony [1)]	1	
4.	Zapach (liczba progowa zapachu TON)	PN-EN 1622:2006 Metoda pełna, parzysta, wybór niewymuszony [1)]	1 – 4	
5.	Żelazo	PN-ISO 6332:2001 PN-ISO 6332:2001/Ap1:2016-06 Metoda spektrofotometryczna **Metoda akredytowana**	(0,020 – 0,60) mg/l	

Lp.	Badana cecha	Dokument odniesienia	Zakres oznaczania	Przedmiot badań / wyrób
6.	Mangan	PN-92/C-04590/03 [2)] Metoda spektrofotometryczna **Metoda akredytowana**	(0,030 – 0,60) mg/l	
7.	Twardość (sumaryczne stężenie/ zawartość wapnia i magnezu)	PN-ISO 6059:1999 Metoda miareczkowa **Metoda akredytowana**	(20 – 500) mg/l	
8.	Chlorki	PN-ISO 9297:1994 Metoda miareczkowa **Metoda akredytowana**	(5,0 – 300) mg/l	
9.	pH (odczyn)	PN-EN ISO 10523:2012 Metoda potencjometryczna **Metoda akredytowana**	2,0 – 10,0	Woda (w tym woda na pływalniach), woda do spożycia przez ludzi
10.	Jon amonu/ jon amonowy	PN-ISO 7150-1:2002 Metoda spektrofotometryczna **Metoda akredytowana**	(0,10 – 0,80) mg/l	Woda, woda do spożycia przez ludzi
11.	Azotyny	PN-EN 26777:1999 Metoda spektrofotometryczna **Metoda akredytowana**	(0,060 – 0,80) mg/l	
12.	Azotany	PN-82/C-04576.08 [2)] Metoda spektrofotometryczna **Metoda akredytowana**	(0,50 – 50) mg/l	Woda (w tym woda na pływalniach), woda do spożycia przez ludzi
13.	Przewodność elektryczna właściwa	PN-EN 27888:1999 Metoda konduktometryczna **Metoda akredytowana**	(100 – 2500) µS/cm	Woda, woda do spożycia przez ludzi
14.	Zawiesiny ogólne	PN-EN 872:2007+Ap1:2007 Metoda wagowa	(2 – 100) mg/l	
15.	Indeks nadmanganianowy (utlenialność)	PN-EN ISO 8467:2001 Metoda miareczkowa **Metoda akredytowana**	(0,50 – 10) mg/l	Woda (w tym woda na pływalniach), woda do spożycia przez ludzi
16.	BZT_5	PN-EN 1899-2:2002 [3)] Metoda miareczkowa	(0,5 – 6,0) mg/l	Woda, woda do spożycia przez ludzi
17.	Tlen rozpuszczony	PN-EN 25813:1997 [3)] Metoda miareczkowa	(0,2 – 20,0) mg/l	
18.	Siarczany	PN-79/C-04566.10 [1), 2)] Metoda turbidymetryczna	(2,5 – 250) mg/l	
19.	Fluorki	PN-75/C-04588/01 [2)] Metoda spektrofotometryczna **Metoda akredytowana**	(0,20 – 1,6) mg/l	
20.	Wapń	PN-ISO 6058:1999 [1)] Metoda miareczkowa	(3,0 – 100) mg/l	

Lp.	Badana cecha	Dokument odniesienia	Zakres oznaczania	Przedmiot badań / wyrób
21.	Magnez	PN-C-04554-4:1999 załącznik A [1)]	z obliczeń	
22.	Bor	PB-LCh/W-36 wersja 02 z 08.11.2021 r. Metoda spektrofotometryczna [3)] **Metoda akredytowana**	(0,20 – 1,2) mg/l	
23.	Fosforany	Test Nanocolor – metoda 1-77 Metoda spektrofotometryczna	(0,1 – 5,0) mg/l	
24.	Cyjanki [4)]	PB-LCh/W-35 wersja 02 z 08.11.2021 r. Metoda spektrofotometryczna [1)]	(0,010 – 0,070) mg/l	
25.	Glin	Test Nanocolor Aluminium – metoda 1-02 Metoda spektrofotometryczna	(0,050 – 0,250) mg/l	
26.	Siarczany	Test Nanocolor Siarczany LR 200 metoda 0-62 Metoda spektrofotometryczna	(20 – 250) mg/l	
Pobieranie próbek i badania w środowisku pracy				
1.	Pobieranie próbek do oceny narażenia zawodowego na: - czynniki pyłowe frakcja wdychalna frakcja respirabilna - substancje nieorganiczne frakcja respirabilna - metale i ich związki, w tym frakcja wdychalna frakcja respirabilna Metoda dozymetrii indywidualnej	PN-Z-04008-7:2002+Az1:2004 **Metoda akredytowana**	Wskaźnik narażenia (z obliczeń)	Środowisko pracy – powietrze
	Pobieranie próbek do oceny narażenia zawodowego na: - substancje nieorganiczne Metoda dozymetrii indywidualnej Metoda stacjonarna			

Lp.	Badana cecha	Dokument odniesienia	Zakres oznaczania	Przedmiot badań / wyrób
2.	Stężenie pyłowych czynników szkodliwych - frakcja wdychalna: apatyty i fosforyty, cement portlandzki, ditlenek tytanu, grafit naturalny, grafit syntetyczny, kaolin, krzemionka bezpostaciowa i syntetyczna, pyły drewna, pyły mąki, pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność, pyły organiczne pochodzenia zwierzęcego i roślinnego z wyjątkiem pyłów drewna oraz mąki, sadza techniczna, siarczan (VI) wapnia (gips), węgiel (kamienny, brunatny), węglan magnezu wapnia (dolomit), węglik krzemu, niewłóknisty	PN-Z-04507:2022-05+Ap1:2022-08 Metoda grawimetryczna **Metoda akredytowana**	(0,20 – 20,5) mg/m^3	Środowisko pracy – powietrze
3.	Stężenie pyłowych czynników szkodliwych-frakcja respirabilna: apatyty i fosforyty, cement portlandzki, grafit naturalny, krzemionka bezpostaciowa i syntetyczna, pyły organiczne pochodzenia zwierzęcego i roślinnego z wyjątkiem pyłów drewna oraz mąki, węgiel (kamienny, brunatny)	PN-Z-04508:2022-05+Ap1:2022-08 Metoda grawimetryczna **Metoda akredytowana**	(0,10 – 4,6) mg/m^3	
4.	Ditlenek siarki	PN-Z-04015.12:1996+Ap1:2001 Metoda spektrofotometryczna **Metoda akredytowana**	(0,13 – 8,5) mg/m^3	
5.	Tlenek węgla	PB-LCh/P-03 wersja 07 z 08.11.2021 r. Metoda elektrochemiczna **Metoda akredytowana**	(2,3 – 234) mg/m^3 Wskaźnik narażenia (z obliczeń)	
6.	Hałas	PN-N-01307:1994 PN-EN ISO 9612:2011 z wyłączeniem metody obejmującej strategię 3 - punkt 11 Metoda pomiarowa bezpośrednia **Metoda akredytowana**	(27 – 136) dB (A) (27 – 136) dB (C)	Środowisko pracy – hałas
7.	Drgania mechaniczne o ogólnym działaniu na organizm człowieka	PN-EN 14253+A1:2011 Metoda pomiarowa bezpośrednia **Metoda akredytowana**	(0,03 – 100) m/s^2	Środowisko pracy – drgania mechaniczne
8.	Drgania mechaniczne działające na organizm człowieka przez kończyny górne	PN-EN ISO 5349-1:2004 PN-EN ISO 5349-2:2004+A1:2015-11 Metoda pomiarowa bezpośrednia **Metoda akredytowana**	(0,3 – 100) m/s^2	

Lp.	Badana cecha	Dokument odniesienia	Zakres oznaczania	Przedmiot badań / wyrób
9.	Oświetlenie elektryczne	PB-LCh/P-33 wersja 04 z dnia 17.09.2024r. Metoda pomiarowa bezpośrednia **Metoda akredytowana**	(5 – 5000) lx	Środowisko pracy – oświetlenie elektryczne we wnętrzach
Badania w pomieszczeniach budynków mieszkalnych				
1.	Tlenek węgla	PB-LCh/P-26 wersja 04 z dnia 08.11.2021r. Metoda elektrochemiczna **Metoda akredytowana**	(3495 – 233000) µg/m^3	Pomieszczenia w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej – powietrze
Badania żywności				
1.	Kwasowość	PN-A-74108:1996 pkt 3.4. [2)] Metoda miareczkowa	(1,0 – 11,0) stopni	Pieczywo
Laboratorium Mikrobiologiczne				
Pobieranie próbek i badania wykonywane w miejscu pobrania próbki				
1.	Pobieranie próbek wody Temperatura wody	PN-EN ISO 19458:2007 [1)] PN-77/C-04584 [1)]	do badań mikrobiologicznych (4,0-80) ˚C	Woda, woda do spożycia przez ludzi
Badania wody				
1.	Liczba *Pseudomonas aeruginosa*	PN-EN ISO 16266:2009 Metoda filtracji membranowej **Metoda akredytowana**	od 1 jtk/100 ml	Woda, woda do spożycia przez ludzi.
2.	Liczba enterokoków (jelitowych)	PN-EN ISO 7899-2:2004 Metoda filtracji membranowej **Metoda akredytowana**	od 1 jtk/100 ml	
3.	Liczba *Clostridium perfringens* (łącznie z przetrwalnikami/ sporami)	PN-EN ISO 14189:2016-10 Metoda filtracji membranowej **Metoda akredytowana**	od 1 jtk/100 ml	
4.	Ogólna liczba mikroorganizmów	PN-EN ISO 6222:2004 Metoda płytkowa, posiew wgłębny **Metoda akredytowana**	od 1 jtk/1 ml	Woda, woda do spożycia przez ludzi, woda na pływalniach.
5.	Liczba bakterii grupy coli, *Escherichia coli (E. coli)*	PN-EN ISO 9308-1:2014-12 PN-EN ISO 9308-1:2014-12/A1:2017-04 Metoda filtracji membranowej **Metoda akredytowana**	od 1 jtk/100 ml	
6.	NPL bakterii grupy coli, *Escherichia coli*	PN-EN ISO 9308-2:2014-06 [5)] Metoda NPL **Metoda akredytowana**	od 1 NPL/100 ml	

Lp.	Badana cecha	Dokument odniesienia	Zakres oznaczania	Przedmiot badań / wyrób
7.	Liczba bakterii z rodzaju *Legionella*	PN-EN ISO 11731:2017-08 PN-EN ISO 11731:2017-08/Ap1:2019-12 Metoda filtracji membranowej Matryca A Procedura 5 (pożywka A), Procedura 7 (pożywka C-GVPC) Matryca B Procedura 7, podłoże GVPC **Metoda akredytowana**	od 1 jtk/100 ml i 1000 ml	
8.	Liczba gronkowców koagulazo – dodatnich	Metodyka NIZP PZH ZHK:2007 Badania w kierunku wykrywania i izolacji gronkowców koagulazo-dodatnich z środowiska wodnego Metoda filtracji membranowej **Metoda akredytowana**	od 1 jtk/100 ml	Woda na pływalniach.
9.	NPL *Pseudomonas aeruginosa*	PN-EN ISO 16266-2:2022-04 Metoda NPL **Metoda akredytowana**	od 1 NPL/100 ml	
Badania materiału biologicznego				
1.	Obecność i identyfikacja pałeczek *Salmonella, Shigella*	PB-LM/L-09 wersja 07 z 08.11.2021r. Metoda hodowlana z potwierdzeniem biochemicznym i serologicznym **Metoda akredytowana**	-	Materiał biologiczny, ludzki – kał, wymaz z odbytu. Szczepy drobnoustrojów.
2.	Badanie kału w kierunku tlenowej flory przewodu pokarmowego	IS-LM/L-18 z 21.11.2014r. Metoda hodowlana z potwierdzeniem biochemicznym i serologicznym	-	Materiał biologiczny, ludzki – kał, wymaz z odbytu. Szczepy drobnoustrojów.
3.	Badanie obecności drobnoustrojów wskaźnikowych: - parą wodną w nadciśnieniu - *Geobacillus stearothermophilus* - suchym gorącym powietrzem - *Bacillus subtilis*	IR-LAB-43 wersja 04 z 25.05.2010r. Metoda hodowlana	-	Biologiczny wskaźnik skuteczności procesu sterylizacji

NPL – Najbardziej Prawdopodobna Liczba

Metody akredytowane – metody ujęte w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego AB 582 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji

[1)] Metoda spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02

[2)] Norma wycofana bez zastąpienia z katalogu Polskich Norm

[3)] Metoda inna niż wymaga rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2019, poz. 1747)

[4)] Oznaczane są cyjanki wolne oraz z kompleksów rozłożonych przez chlor.

[5)] Metoda inna niż wymaga rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli z dnia 17 stycznia 2019r. (Dz.U. 2019, poz. 255)

Deklaracje Laboratorium:
Argumenty techniczne/merytoryczne przemawiające za stosowaniem powyższych metod, w tym wycofanych są dostępne w Oddziale Laboratoryjnym.
Jeżeli klient nie określi metody, która ma być zastosowana, Laboratorium zastrzega sobie prawo do wybierania właściwej metody w celu realizacji badań.
Wyniki nieakredytowanych własnych badań, które nie spełniają wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 będą umieszczane na oddzielnym sprawozdaniu z badań bez symbolu akredytacji.
W przypadku, gdy dla obszaru regulowanego prawnie wartość wyniku badania otrzymanego przez Laboratorium nie będzie zawierała się w zakresie pomiarowym akredytowanej metody, Laboratorium w sprawozdaniu z badań przedstawi informację o uzyskanym rezultacie w formie: < (poniżej) dolnej granicy / > (powyżej) górnej granicy zakresu pomiarowego metody wraz z informacją o wartości niepewności rozszerzonej odpowiednio dla dolnej lub górnej wartości granicy zakresu pomiarowego. Informacja ta będzie z powołaniem na akredytację.
W przypadku uzyskania rezultatu badania, gdy Laboratorium zobowiązane jest do przedstawienia stwierdzenia zgodności wyniku badania z wymaganiem/specyfikacją, czynność ta będzie realizowana i raportowana w ramach opinii i interpretacji.
W przypadku uzyskania wyników pomiarów/badań wskazujących na bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia ludzi, Laboratorium zastrzega sobie prawo do udostępniania wyników badania innym podmiotom na podstawie przepisów prawa.

Zatwierdził: Kierownik Oddziału Laboratoryjnego
Kamila Binkowska
/dokument wydany w postaci elektronicznej,
podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/